

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

[Tractatus de attributis, de visione beatifica, de scientia Dei ac de ejus
voluntate et providentia]

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

§. V. Duo corollaria præcedentis doctrinæ

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77132)

natum Deo in agendo, & ab eo essentialiter dependens, non potest esse vel concipi ut agens, & ut exercens aliquam causalitatem circa alias res creatas, in eo signo rationis, in quo Deus non est, nec concipitur, ut liberè agens; alioquin tale agens creatum, esset & conciperetur ut prima causa, & primum principium talis effectus: Ergo futurum non potest competere rebus ante decretum, ex efficientia seu causalitate alicujus agentis creati.

126 Ultima denique ratio, quam etiam supra attingimus, & quam egregiè prosequitur Sanctus Thomas lect. 13. super cap. 8. Periherm. fundatur in eo quod omne quod est verum & futurum pro omni signo imaginabili, est tale necessarium, & ex natura rei, & non liberè seu contingenter. Ut enim ibidem cum Aristotele discursit S. Doctor: *Si semper ponitur aliquid esse præsens, vel futurum, non potest non esse quoniam illud sit præsens, vel futurum: sed quod non potest non esse, idem significat ac quod est impossibile non esse: quod autem est impossibile non esse, necesse est esse.* At juxta principia Adversariorum, veritas objectiva, & determinata futurum, convenit contingentibus pro semper, & pro omni signo rationis imaginabili: Ergo convenit illis necessariò, & ex natura rei, non verò liberè & contingenter. Minor constat ex supra dictis, nam juxta principia Adversariorum, veritas objectiva, ac proinde determinata futurum, convenit rebus contingentibus ex natura & vi oppositionis contradictoriae, quæ habent vim in omni signo imaginabili, cum contradictio fundetur in illo primo principio. *Quodlibet est vel non est, quod est verum pro omni instanti, & signo rationis excogitabili: Ergo &c.*

§. V.

Duo corollaria præcedentis doctrinae.

127 Ex dictis in primis habetur, Adversarios qui se libertatis patros & vindices profitentur, reipsa esse ejus destructores, ac peremptores; eamque in suo primo principio, primaque veluti radice, extinguere ac præfocare; in eo scilicet quod docent, contingentia habere veritatem objectivam, & futuritionem determinatam ante decretum, & determinationem voluntatis divinæ, quæ (ut ostendimus) est primum principium, & prima veluti radix totius libertatis & contingentia in rebus creatis. Quare D. Thomas, ut conciliet libertatem & contingentiam rerum cum divinis decretis, semper recurrit ad efficaciam voluntatis divinæ attingentis non solum substantiam, sed etiam modum libertatis in nostris operationibus: ut videri potest i. parte quaest. 8. art. 8. quaest. 22. art. 4. quaest. 23. art. 6. 1. 2. quaest. 10. art. 4. ad 1. in 2. ad Annibaldum dist. 44. quaest. 1. art. 4. ad 4. 1. Periherm. lect. 14. ubi sic loquitur. *Voluntas divina est intelligenda ut extra ordinem entium existens, velut causa quadam profundius totum ens, & omnes ejus differentias. (Quam pulchra consideratio ad habendam divinam magnitudinem ubique præsentem!) Sunt autem differentia entis, possibile, & necessarium, & ideo expressa voluntate divina originantur necessitas & contingentia in rebus &c. Idem habet 6. Metaph. lect. 3. ubi etiam videndus est.*

128 Habes secundo, futura contingentia absoluta, vel conditionata, in propositionibus contradic-

A toriè oppositis, seu in vi, & lege contradictionis, non posse certò & determinatè à Deo cognosci, antecedenter ad decretum, ut docent Recentiores. Ut enim ostendimus, vis contradictionis non magis petit veritatem unius partis determinatæ, v.g. affirmativæ, quàm alterius, scilicet negativæ; sed tantum exposcit quod illæ sint impossibiles in veritate, vel falsitate: At in medio indifferenti non potest sciri aliquid determinatum, ut constat ex supra dictis contra Molinam: Ergo in propositionibus contradictoriis, ex vi contradictionis, non possunt futura contingentia, ut determinatè vera, vel ut determinatè falsa cognosci.

§. VI.

Respondetur argumentis adverse sententiæ.

129 Argumenta Adversariorum in hac materia, valde frigida ac jejuna sunt; ex dictis enim satis apparet, quàm sit infirmum ac imbecille fundamentum, quod ex vi contradictionis desumunt, ita argumentantes. Vis contradictionis exigit, ut una ex contradictoriis sit determinatè vera, & altera determinatè falsa: At istæ propositiones, si vocavero Petrum in tali occasione, consentiet. Et si vocavero Petrum in tali occasione, non consentiet: sunt contradictoriae, pro priori ad decretum divinum: Ergo pro priori ad decretum, una illarum est determinatè vera, & altera determinatè falsa; & consequenter Deus prout sic illas cognoscit, ante decretum voluntatis suæ.

130 Confirmant hoc argumentum, ex eo quod propositio disiunctiva, constans ex illis contradictoriis, est vera, pro priori ad decretum, determinatè veritate: At veritas disiunctivæ, ex veritate alicujus partis desumitur, & consequenter determinata illius veritas, ex determinata veritate alicujus partis dependet: Ergo aliqua pars prædictæ disiunctivæ, debet esse determinatè vera, pro illo priori ad decretum divinum; & consequenter poterit à divino intellectu, pro illo priori, ut determinatè vera cognosci.

131 Ad hoc argumentum, quidam ex nostris respondent, concessâ Majori, negando Minorem; scilicet quod pro priori ad decretum, illæ propositiones sunt contradictoriae: Nam pro illo priori, non sunt propositiones, eò quod Deus pro illo priori, nihil de futuritione, aut non futuritione concipiat, & propositio significare non potest, nisi mediante conceptu: unde hæ voces, *homo est animal*, prolatae à phittaco, non sunt propositiones, quia proferens illas, nihil de re concipit: cum autem ad contradictionem necessariò debeat supponi essentia propositionis, consequens sit quod inter illas, pro priori ad decretum, non sit contradictio.

132 Hanc solutionem & probo, & laudo, aliter tamen argumento respondeo, nempe distinguendo Majorem: Vis & natura contradictionis exigit, ut una ex contradictoriis sit determinatè vera, & altera determinatè falsa pro omni instanti reali, concedo Majorem: pro omni priori naturæ, nego Majorem, & concessâ Minori, nego Consequentiam; & insto in signo possibilitatis, & in signo antecedenti; nempe prædicatorum quæ Deo necessariò conveniunt, in quibus nulla ex istis propositionibus potest esse vera aut falsa determinatè, & tamen potest idem argumentum pro illis signis formari. Insto etiam in propositionibus de præsen-